

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Навчально-науковий інститут мистецтв

Кафедра управління соціокультурною діяльністю, шоу-бізнесу та
івентменеджменту

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи туризму

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Освітня програма «Менеджмент соціокультурної діяльності»

Спеціальність D3 «Менеджмент»

Галузь знань «D Бізнес, адміністрування та право»

Затверджено на засіданні кафедри
управління соціокультурною діяльністю,
шоу-бізнесу та івентменеджменту
Протокол № 1 від “26” серпня 2025 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Основи туризму
Викладач	Базиняк Ірина Іванівна, асистент кафедри управління соціокультурною діяльністю, шоу-бізнесу та івентменеджменту
Контактний телефон викладача	+380990865354
E-mail викладача	iryna.baziniak@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	Консультації проводяться відповідно до графіку консультацій, розміщеному на інформаційному стенді кафедри
2. Анотація до навчальної дисципліни	
Туризм як соціокультурне явище. Туризм у системі культури, освіти та дозвілля. Вплив туризму на формування соціокультурного простору. Історія розвитку туризму та соціокультурних подорожей. Еволюція туризму: від паломництва до культурного та подієвого туризму. Класифікація видів туризму в соціокультурній діяльності. Культурно-пізнавальний, етнічний, релігійний, подієвий, креативний туризм. Соціокультурні туристичні ресурси та їх менеджмент. Матеріальна й нематеріальна культурна спадщина як туристичний ресурс. Туристична інфраструктура у сфері культури та дозвілля. Музеї, театри, фестивальні майданчики, культурні центри як елементи туристичної інфраструктури. Менеджмент туристичних організацій соціокультурного спрямування. Управління діяльністю культурних установ і туристичних проєктів. Маркетинг соціокультурного туризму Формування туристичного продукту, брендинг територій, просування культурних подій. Подієвий туризм як форма соціокультурної діяльності. Фестивалі, ярмарки, мистецькі заходи та їх роль у розвитку територій. Екскурсійна діяльність у контексті соціокультурного менеджменту. Розробка та проведення культурно-освітніх екскурсій. Міжкультурна комунікація в туризмі. Взаємодія культур, толерантність, етика обслуговування туристів. Сталий розвиток туризму та збереження культурної спадщини. Баланс між туристичною діяльністю та охороною культурних цінностей. Інновації та цифрові технології в соціокультурному туризмі. Віртуальні тури, креативні індустрії, цифрові платформи у сфері культури й туризму.	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	

Мета. Метою вивчення дисципліни «Основи туризму» є формування у студентів теоретичних знань та практичних навичок щодо сутності, функцій і ролі туризму як соціокультурного явища, а також підготовка майбутніх фахівців з менеджменту соціокультурної діяльності до професійної роботи у сфері туризму, культури та дозвілля. Дисципліна спрямована на оволодіння основами управління, організації та просування соціокультурних туристичних продуктів, використання культурної спадщини як туристичного ресурсу, розвитку подієвого, культурно-пізнавального та сталого туризму з урахуванням міжкультурної комунікації та сучасних інноваційних підходів.

Завданнями вивчення дисципліни «Основи туризму» є теоретична та практична підготовка студентів напряму підготовки «Менеджмент соціокультурної діяльності» з питань: туризм як соціокультурне явище; соціокультурні туристичні ресурси та їх менеджмент; туристична інфраструктура у сфері культури та дозвілля; менеджмент туристичних організацій соціокультурного спрямування; маркетинг соціокультурного туризму; подієвий туризм як форма соціокультурної діяльності; екскурсійна діяльність у контексті соціокультурного менеджменту; міжкультурна комунікація в туризмі; сталий розвиток туризму та збереження культурної спадщини; інновації та цифрові технології в соціокультурному туризмі.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук. ЗК. 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК. 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

ЗК. 6. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК. 7. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК. 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК. 13. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК. 14. Здатність працювати у міжнародному контексті

ЗК. 15. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

СК. 2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.

СК. 6. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

СК. 9. Здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань.

СК. 11. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.

СК. 13. Розуміти принципи і норми права та використовувати їх у професійній діяльності.

СК. 14. Розуміти принципи психології та використовувати їх у професійній діяльності.

ПРН. 1. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ПРН. 2. Зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

ПРН. 4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.

ПРН. 8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.

ПРН 9. Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи.			
ПРН 11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.			
ПРН 13 Спілкуватись в усній та письмовій формі державною та іноземною мовами.			
ПРН 16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.			
5. Організація навчання			
Обсяг навчальної дисципліни – 90 год.			
Вид заняття		Загальна кількість годин	
лекції		12	
семінарські заняття / практичні / лабораторні		18	
самостійна робота		60	
Ознаки курсу			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
2	D3 «Менеджмент»	3	Вибірковий
Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб
Тема 1. Туризм як соціокультурне явище.	2		4
Тема 2. Історія розвитку туризму та соціокультурних подорожей .	2	2	4
Тема 3 Класифікація видів туризму в соціокультурній діяльності.	2	2	4
Тема 4. Соціокультурні туристичні ресурси та їх менеджмент.		2	4
Тема 5 Менеджмент туристичних організацій соціокультурного спрямування.	-	2	4
Тема 6. Менеджмент туристичних організацій соціокультурного спрямування.	-	2	4
Тема 7. Маркетинг соціокультурного туризму.	2		4
Тема 8. Подієвий туризм як форма соціокультурної діяльності.	2	2	4
Тема 9. Екскурсійна діяльність у контексті соціокультурного менеджменту.	-	2	8
Тема 10. Міжкультурна комунікація в туризмі.		2	8
Тема 11. Сталий розвиток туризму та збереження культурної спадщини.			4
Тема 12. Інновації та цифрові технології в соціокультурному туризмі	2	2	4
ЗАГ:	12	18	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання курсу	Форми контролю знань студентів: • поточний; • підсумковий семестровий (підсумкова контрольна робота). Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться у відповідну національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС – A, B, C, D, E, FX, F). Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки студентів із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на практичних заняттях. Оцінки у національній шкалі («відмінно» – 5, «добре» – 4, «задовільно» – 3, «незадовільно» – 2), отримані студентами, виставляються у журналах обліку відвідування та успішності академічної групи (питома вага оцінки – 40%). Підсумковий семестровий контроль – це підсумкове оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти за семестр, що здійснюється в університеті у формі письмової контрольної роботи. На підсумковий семестровий контроль виносяться питання, що передбачають перевірку розуміння студентами програмного матеріалу дисципліни в цілому та рівня сформованості відповідних компетентностей після опанування курсу. Підсумковий семестровий контроль оцінюється від 0 до 30 балів.
Вимоги до письмової роботи	Письмова робота включає 3 блоки завдань за тематикою курсу. Студенти денної форми навчання завершують її виконання і здають на 9-му занятті практичного курсу. Студенти заочної форми – за 10 днів до початку сесії. Робота виконується у електронному вигляді.
Практичні заняття	Поточні оцінки, які отримуються під час практичних занять, сумуються.
Умови допуску до підсумкового контролю	Студентам, які мають пропуски, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість відповідно до графіку ліквідації академзаборгованості за встановленими правилами.

7. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/10/Нова-редакція-Положення-про-запобігання-академічному-плагіату.pdf).
Відвідування занять	Відвідування занять є важливою складовою навчання. Дозволяється вільне відвідування лекцій. Пропуски практичних занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку на консультаціях.
Неформальна освіта	Зараховуються як підсумковий контроль, результати онлайн

	курсів на платформах Coursera, Prometheus, та інші які відповідають програмі навчальної дисципліни.
Рекомендована література 1. В.Р. Монастирський. Навчальний посібник. Природні ресурси та рекреаційні комплекси світу. ННБК "АТБ" Львів. 2022.200 с. 2. Доценко А. І. Туристичне країнознавство: навчальний посібник .Київ: Університет «Україна», 2022.148 с. 3. Каліна І. І., Кривоберець М. М. Менеджмент туризму та готельного господарства Київ: Персонал, 2025. 320 с. 4. Лавренко В.С. Практичне музеєзнавство. – Дніпро: Ліра, 2023. – 116 с. 5. Литвин О. В. Менеджмент міжнародного туризму.Львів: Візаві, 2024. 6. Т. В. Шелеметьєва, С. В. Гресь-Євреїнова. Підручник: Менеджмент туризму. Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2022. 216 с. 7. М. М. Покоloodна, Т. В. Гордієнко, І. Л. Полчанінова. Підручник.Туристські ресурси України. Харків ХНУМГ ім. О. М. Бекетова 2019.222с. 8. Колективна монографія: Нішеві види туризму. ЗУІ ім. Ференца Ракоці II Берегове 2024.220с 9. В. І. Стафійчук. Рекреалогія: навчальний посібник. Херсон: ОЛДІ ПЛЮС, 2020. – 428. с. 10. Устименко Л., Назимко Ю. Вплив сучасних travel-трендів на розвиток культурно-туристичних дестинацій України. Питання культурології, 2023. 11. Плецан Х. Стратегічні перспективи розвитку ринку туристичних послуг в Україні Вісник КНУКіМ. Серія: Туризм, 2021. 12. Курчаба Т., Свищ Я., Тацишин І. Соціально-культурний аспект соціології туризму Альтернативний туризм: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., 2024. Інформаційні ресурси 1. . https://www.irbis-nbuv.gov.ua/ – Національна бібліотека імені В. Вернадського; 2. https://www.nas.gov.ua – Національна академія наук України; 3. https://nrat.ukrintei.ua/en/ – Національне сховище академічних текстів; 4. https://okd.ukrintei.ua/ – журнал «Наука, технології, інновації»; 5. https://nfv.ukrintei.ua/ – Реєстр наукових видань України; 6. https://ukrdiaspora.nauka.gov.ua/en/ – Українська наукова діаспора; 7. https://nrfu.org.ua/ – Національний фонд досліджень України;	

Базіняк І.І., асистента кафедри управління соціокультурною діяльністю, шоу-бізнесу та івентменеджменту